13/02/2019

Στην Ιστορική Μονή που δίδαξε ο Άγιος Κοσμάς ο Αιτωλός

/ Ιερές Μονές

Ἡ ἱστορία τῆς Ἱερᾶς Μονῆς Κορώνης ἀρχίζει ἀπὸ τον 12ο αἰώνα καὶ συγκεκριμένα ἀπὸ τὸ ἔτος 1123, ὅταν βρίσκεται μὲ θαυμαστὸ τρόπο ἡ θαυματουργὸς εἰκόνα τῆς Παναγίας τῆς Κορώνης, γενεσιουργὸς αἰτία τῆς ἱδρύσεως τῆς Ἱερᾶς Μονῆς. Κτήτωρ τῆς Μονῆς εἶναι ὁ Αὐτοκράτορας Ἰωάννης ὁ Κομνηνὸς ὁ Β΄.

Image not found or type unknown

Οἱ Πατριάρχες Κωνσταντινουπόλεως Ἰωάννης Θ΄ ὁ Ἱερομνήμων (1111 – 1134), Λέων ὁ Στυππὴς (1134 – 1143) καὶ Μιχαὴλ Β΄ ὁ Κουρκουνᾶς (1143 – 1146) μὲ Πατριαρχικὰ συγίλλια ἀναγνώρισαν τὴν Μονή, ὡς Βασιλική, Πατριαρχικὴ καὶ Σταυροπηγιακή.

Ἡ Μονὴ καταστρέφεται ἀπὸ μεγάλο σεισμὸ τὸν 16ο αἰώνα καὶ ξαναχτίζεται ἀμέσως μὲ νέο κτήτορα τὸν Ἀνδρέα Μποῦνο. Ἀπὸ τὸ κτιριακὸ συγκρότημα αὐτό, σήμερα σώζεται μόνο τὸ Καθολικό, τὸ ὁποῖο, πάρ’ ὅλες τὶς ἐπεμβάσεις μπορεῖ νὰ πεῖ κανεὶς ὅτι διατηρεῖται σὲ ἄριστη κατάσταση.

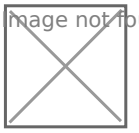

Τὸ Καθολικὸ εἶναι ἀφιερωμένο στὸ Γενέθλιον τῆς Θεοτόκου, ἀνήκει στὸν ἀθωνικὸ ρυθμικὸ τύπο καὶ εἶναι τρίκογχος τετρακιόνιος μετὰ τρούλου.
Οἱ τοιχογραφίες ποὺ τὸ κοσμοῦν εἶναι τῆς ἰδίας ἐποχῆς καὶ ἔχουν ἁγιογραφηθεῖ ἀπὸ κάποιο μοναχὸ ἐπ’ ὀνόματι Δανιὴλ «ἄζευκτο». Ὁ ἁγιογράφος ἀκολουθεῖ τὴν «Κρητικὴ Σχολή» καὶ δίνει ἰδιαίτερη βαρύτητα στὰ πρόσωπα καὶ στὴν πτυχολογία τῶν ἐνδυμάτων.

Τὸ Καθολικὸ εἶναι «κατάγραφο». Μεταξὺ τῶν τοιχογραφιῶν ποῦ διακρίνονται εἶναι ὁ ἐνταφιασμὸς τῆς Θεοτόκου πάνω ἀπὸ τὸν Νοτιοδυτικὸ κίονα τοῦ κυρίως ναοῦ, ἡ μετάστασις τῆς Θεοτόκου πάνω ἀπὸ τὸν Βορειοδυτικὸ κίονα τοῦ κυρίως ναοῦ, ὁ κτήτωρ ὁ ὁποῖος στέκεται ὄρθιος ντυμένος μὲ τοπικὴ ἐνδυμασία καὶ κρατώντας ὁμοίωμα τοῦ ναοῦ, τὸ παραδίδει στὴν Θεοτόκο ποῦ εἰκονίζεται δίπλα του ἔνθρονη στὸν δυτικὸ τοῖχο τοῦ Καθολικοῦ καὶ τέλος ἡ Παναγία «Ἡ ἐπίσκεψις» στὸ χῶρο τῆς λιτῆς.

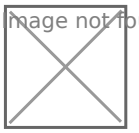

Τὸ τέμπλο εἶναι ἔργο τῶν ἀρχῶν τοῦ 1700, ἔχει φιλοτεχνηθεῖ ἀπὸ λαϊκοὺς ξυλογλῦπτες, μὲ πιθανὴ καταγωγὴ ἀπὸ τὴν Ἤπειρο καὶ θεωρεῖται ἀπὸ τὰ καλύτερα τοῦ Θεσσαλικοῦ χώρου. Εἶναι πλούσια διακοσμημένο, μὲ παραστάσεις ἀπὸ τὸ φυτικὸ καὶ ζωϊκὸ βασίλειο. Στὰ θωράκιά του ὑπάρχουν ἀνάγλυφες παραστάσεις ἀπὸ τὸν θρῆνο τῶν πρωτοπλάστων γιὰ τὸν χαμένο παράδεισο καὶ τὸν διωγμό τους ἀπ’ αὐτόν, τὴν Θυσία τοῦ Ἀβραὰμ καὶ τὴν πορεία Ἀβραὰμ καὶ Ἰσαὰκ στὸν τόπο τῆς Θυσίας.
Οἱ εἰκόνες τοῦ τέμπλου εἶναι ἔργα τοῦ 16ου καὶ τοῦ 18ου αἰῶνα.

Στὴ βορεινὴ πλευρὰ τοῦ Καθολικοῦ εἶναι προσκτισμένο Παρεκκλήσιο τὸ ὁποῖο χρονολογεῖται ἀπὸ τὶς ἀρχὲς τοῦ 1700 καὶ εἶναι ἀφιερωμένο στὸν Τίμιο Πρόδρομο. Κτήτωρ εἶναι ὁ Ἀποστολάκης ἀπὸ τὰ Βραγγιανὰ τῆς Καρδίτσας, ὁ ὁποῖος εἰκονίζεται κρατώντας τὴν εἰκόνα τοῦ Προδρόμου. Οἱ τοιχογραφίες εἶναι τοῦ

1739, λαϊκῆς τέχνης καὶ ἔχουν γίνει ἀπὸ κάποιο ἄγνωστο λαϊκὸ ἁγιογράφο.

Στὴν Ἱερὰ Μονὴ (στὰ μέσα περίπου τοῦ 16ου αἰῶνα) ἔρχεται γιὰ νὰ μονάσει ὁ Ἅγιος Σεραφεὶμ Ἀρχιεπίσκοπος Φαναρίου καὶ Νεοχωρίου. Ἡ ὑπακοή του καὶ ἡ ἀγάπη του γιὰ τὸν Χριστὸ τὸν ὁδηγοῦν στὰ ὕπατα ἀξιώματα. Ἔτσι, χειροτονεῖται διάκονος καὶ ἀργότερα πρεσβύτερος καὶ μετὰ τὴν ἐν Κυρίῳ κοίμηση τοῦ Ἡγουμένου τῆς Μονῆς, οἱ πατέρες τὸν ἐκλέγουν ὡς νέο Ἡγούμενο. Ποιμένας ψυχῶν πλέον, ὁδηγεῖ τὰ παιδιὰ του «εἰς νομὰς σωτηρίους» καὶ γίνεται παράδειγμα πρὸς μίμηση, ἡ φήμη δὲ τῆς ἀσκητικῆς καὶ ἁγίας ζωῆς του φτάνει μέχρι τὸ Οἰκουμενικὸ Πατριαρχεῖο.

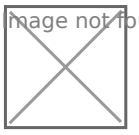

Μετὰ τὸν θάνατο τοῦ ἐπισκόπου Φαναρίου καὶ Καππούης Λαυρεντίου, τὸ 1587, ἡ Ἱερὰ Σύνοδος τοῦ Οἰκουμενικοῦ Θρόνου, ἐκλέγει Ἀρχιεπίσκοπο Φαναρίου καὶ Νεοχωρίου τὸν Ἡγούμενο τῆς Ἱερᾶς Μονῆς Κορώνης Σεραφείμ. Ἡ δράση τοῦ Ἀρχιεπισκόπου Σεραφεὶμ εἶναι τέτοια ποῦ προκαλεῖ τὴν ὀργὴ καὶ τὸ μένος τῶν Τούρκων. Ἡ ἐπανάσταση τοῦ Διονυσίου, τοῦ Φιλοσόφου (Σκυλοσόφου) τὸ ἔτος 1600, δίδει τὴν ἀφορμὴ στοὺς Τούρκους νὰ τὸν κατηγορήσουν ὅτι ἔλαβε μέρος σ΄ αὐτή. Γι’ αὐτὸ τὸν συλλαμβάνουν καὶ τὸν πιέζουν νὰ ἀλλάξει τὴν πίστη του, γιὰ νὰ σώσει τὴν ζωή του. Ἐκεῖνος ἀρνεῖται καὶ ἀπὸ ἐκείνη τὴν στιγμὴ ἀρχίζει τὸ μαρτύριο τοῦ Ἁγίου Σεραφείμ. Τὸν μαστιγώνουν, βάζουν ἐπάνω του μία μεγάλη πέτρινη πλάκα, τοῦ κόβουν τὴν μύτη, τὸν σουβλίζουν ζωντανὸ καὶ τέλος τὸν ἀποκεφαλίζουν. Ἔτσι, ὁ Ἅγιος Σεραφεὶμ παραδίδει τὴν ἁγία του ψυχὴ στὸν Χριστὸ τὴν 4η Δεκεμβρίου τοῦ 1601 στὴν ἕδρα τῆς ἐπισκοπῆς του, τὸ Φανάρι Καρδίτσης. Τὸ σῶμα του δὲν ξέρουμε τί ἔχει γίνει. Ἀναφορὲς δυστυχῶς γιά τὸ σημεῖο ταφῆς τοῦ σεπτοῦ σκηνώματος τοῦ Ἁγίου δέν ὑπάρχουν.
(Ἡ Ἁγία του Κάρα φυλάσσεται στὴν Μονὴ τῆς μετανοίας του, τὴν Μονὴ Κορώνης, παραμένοντας ἄγρυπνος φρουρὸς καὶ προστάτης αὐτής, τῶν ἐν αὐτῇ ἀσκουμένων, ἀλλὰ καὶ πάντων τῶν ἐπικαλουμένων τήν χάριν αὐτῆς.

Ὅπως ὅλα τὰ Μοναστήρια μας, ἔτσι καὶ ἡ Μονὴ Κορώνης, κατὰ τὴν περίοδο τῆς Τουρκοκρατίας, ἔπαιξε πρωτεύοντα ρόλο στὴ διατήρηση τῆς ἐθνικῆς μας

αὐτογνωσίας, ἀφοῦ εἶχε προνόμια λόγω τῆς συνθήκης τοῦ Ταμασίου (10 Μαίου 1525). Ἔτσι στὴν Μονὴ λειτοῦργησε σχολὴ ἀνωτέρου ἐκπαιδευτικοῦ ἐπιπέδου, στὴν ὁποία δίδαξαν ἐξέχουσες προσωπικότητες, ὅπως ὁ Ἀναστάσιος Γόρδιος καὶ ὁ Ἅγιος Κοσμᾶς ὁ Αἰτωλός, ἐνῷ ἡ παράδοση ὁμιλεῖ γιὰ λειτουργία «Κρυφοῦ Σχολειοῦ», στὴν Ἱερὰ Μονὴ κατὰ τὰ χρόνια τῆς Τουρκοκρατίας.

Image not found or type unknown

Οἱ ἐθνικὲς περιπέτειες τῶν νεοτέρων χρόνων δὲν ἄφησαν ἀπείραχτη τὴν Ἱερὰ Μονή. Κατὰ τὴν περίοδο τῆς Γερμανικῆς κατοχῆς ἡ Μονὴ βρέθηκε στὸ ἐπίκεντρο τῶν μαχῶν μεταξὺ Ἑλλήνων πατριωτῶν καὶ Γερμανῶν κατακτητῶν, ἐπειδὴ ἦταν κέντρο ἐθνικῆς ἀντιστάσεως. Γι’ αὐτὸ οἱ Ναζὶ προσπάθησαν ἐπὶ τρεῖς ἡμέρες νὰ τὴν βομβαρδίσουν, εὐτυχῶς, χωρὶς ἀποτέλεσμα. Ὅμως ἡ ὀργὴ τους ἦταν τέτοια ποῦ τὴν παραμονὴ τῆς ἑορτῆς τοῦ Ἁγίου Σεραφείμ, 3 Δεκεμβρίου 1943, ἔρχονται σ’ αὐτὴ καὶ τὴν παραδίδουν στὶς φλόγες, ἀφοῦ προηγουμένως δολοφονοῦν στὴν εἴσοδο τοῦ Καθολικοῦ τὸν κηπουρὸ τῆς Μονῆς, ὀνόματι Ἀντώνιο. Ὁ Ἀντώνιος εἶχε μείνει φύλακας στὴ Μονὴ μιᾶς καὶ ὁ Ἡγούμενος μὲ τοὺς πατέρες εἶχαν πάρει ὅσα κειμήλια μποροῦσαν καὶ ἔφυγαν γιὰ νὰ τὰ σώσουν ἀπὸ τὴν καταστροφή.

Image not found or type unknown

Τὸ μένος τῶν Γερμανῶν ἦταν τέτοιο ὥστε, ἔβαλαν φωτιὰ καὶ μέσα στὸ Καθολικό, ρίχνοντας στήν πυρὰ στασίδια, εἰκόνες, χειρόγραφα καὶ ἄλλα κειμήλια τῆς Μονῆς. Μεταξὺ ὅλων αὐτῶν ἔριξαν στὴν πυρὰ καὶ τὴν εἰκόνα τῆς Παναγίας τῆς «Παμμακαρίστου» τοῦ τέμπλου, ἡ ὁποία σώθηκε ἐκ θαύματος, ἀφοῦ ἡ μόνη φθορὰ ποῦ ὑπέστη ἦταν τὸ «φούσκωμα» τοῦ χρυσοῦ ἐπικαλύμματος .

Image not found or type unknown

Κατὰ τὴν διάρκεια τοῦ ἐμφυλίου, τὸ Μοναστῆρι καὶ πάλι βρίσκεται στὸ ἐπίκεντρο τῶν συγκρούσεων μὲ ἀποτέλεσμα τὴ φυγὴ τῶν μοναχῶν. Μετὰ τὸ τέλος τῆς δραματικῆς ἐκείνης περιόδου ἐπανέρχεται ὁ Ἡγούμενος Ἀρχιμ. Ἰάκωβος Κουτρούμπας καὶ λίγοι μοναχοί, ἀλλὰ σιγὰ – σιγὰ ἡ ἀδελφότητα διαλύεται καὶ μένει μόνος ὁ Ἡγούμενος, μετὰ τὸν θάνατο τοῦ ὁποίου, τὸ 1967, κλείνει μία σημαντικὴ ἱστορικὴ περίοδος τῆς Μονῆς. Ἀπὸ τότε μέχρι καὶ τὰ τελευταία χρόνια ἡ Μονὴ περνάει καὶ πάλι διάφορες περιπέτειες.

Σήμερα στὴν Ἱερὰ Μονὴ εἶναι ἐγκατεστημένη ἀδελφότητα μοναχῶν, ἡ ὁποία μὲ τὴν

κατὰ Θεὸ ἄσκηση, τὴν παροχὴ φιλοξενίας στοὺς προσκυνητὲς καὶ τὴν φροντίδα ἀναστηλώσεώς της, αἰσιοδοξεῖ νὰ τῆς ξαναδώσει τὴν παλαιά της αἴγλη καὶ νὰ τὴν καταστήσει ἕνα πνευματικὸ φάρο τῆς Θεσσαλίας, τῆς πατρίδος μας καὶ τῆς ὀρθοδοξίας γενικότερα.

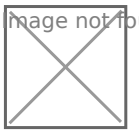

Ἡ Ἱερὰ Μονὴ πανηγυρίζει στὶς 8 Σεπτεμβρίου, τὸ Γενέσιον τῆς Θεοτόκου, στὸ ὁποῖο εἶναι ἀφιερωμένο τὸ Καθολικό της καὶ στὶς 4 Δεκεμβρίου, στὴ μνήμη τοῦ Ἁγίου Σεραφείμ, Ἀρχιεπισκόπου Φαναρίου καὶ Νεοχωρίου τοῦ Θαυματουργοῦ, τοῦ ὁποίου ἡ Ἁγία του Κάρα φυλάσσετε στὴν Ἱερὰ Μονή.